

Presentation of a model for feasibility assessment of implementing the IoT social network projects using the existing public social networks as the infrastructure

M. Aynehband*, M. Hosseinzadeh, H. Zarrabi, S. Gorgin

* Instructor, Mahshahr Branch, Islamic Azad University, Mahshahr, Iran

(Received: 15/05/2021, Accepted: 13/12/2021)

ABSTRACT

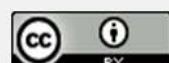
The novel approach of using social networks as the infrastructure to reduce the cost of IoT projects has challenges as well as benefits. This research provides a method for designing an event detection / prediction system based on the proposed model, which in comparison to the previous researches, takes a closer look at this system and, examines the conditions of using this system in various scenarios more carefully. The network size, the time measurement between two samplings of conditions and its transmission to the data storage server, and the limitation of receiving data by common social networks' APIs are some of the conditions that this research has addressed. For the purpose of cost reduction, we have investigated using social networks as the means of storage and retrieval of the generated data by the IoT projects. Obviously, the use of this infrastructure will have undesirable side effects. This study has examined these side effects and presented a compromise between the cost reduction and the undesirable side effects. The results show that by using methods such as increasing multiple accounts and reducing the number of samples sent per second, the existing social network infrastructure can be used as the infrastructure of large IoT projects.

Keywords: Internet of Things, Social Networks, Cost Reduction, Event Detection, Event prediction.

---

* Corresponding Author Email: aynehband@gmail.com

This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license.

نشریه علمی "پدافند الکترونیکی و سایبری"

سال دهم، شماره ۱، بهار ۱۴۰۱، ص ۸۴-۷۳

علمی-پژوهشی

ارائه‌ی مدلی جهت بررسی امکان استفاده از شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء با استفاده از زیرساخت‌های موجود شبکه‌های اجتماعی عمومی

مقداد آینه بند^{۱*}، مهدی حسین زاده^۲، هونم ضرابی^۳، سعید گرگین^۴

۱- استادیار، واحد ماهشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، ماهشهر-۲- استادیار، دانشگاه علوم پزشکی ایران-۳- استادیار، مرکز تحقیقات مخابرات

ایران، ۴- دانشیار، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، تهران، ایران

(دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۲۵، پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲)

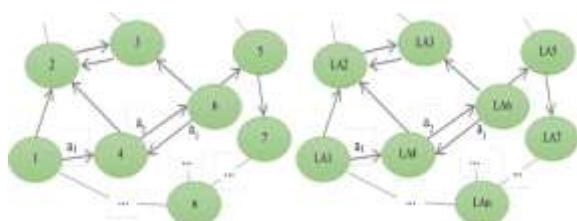
چکیده

به کارگیری از زیرساخت شبکه‌ی اجتماعی جهت کاهش هزینه‌های پروژه‌های اینترنت اشیاء، دارای چالش‌های نیز به همراه مزایای این طراحی نوبن است. این پژوهش، یک سامانه‌ی تشخیص/پیش‌بینی رویدادها بر پایه‌ی الگویی پیشنهادی است که نسبت به پژوهش پیشین نگاه ریزبینی‌تری به این روش داشته است و چگونگی به کارگیری از این سامانه را در سناریوهای گوناگون با دقیق‌تری بررسی نموده است. شرایطی همچون اندازه‌ی شبکه، مدت زمان میان دو نمونه‌برداری از شرایط و ارسال آن به سرور ذخیره‌سازی داده‌ها و محدودیت دریافت داده از طریق شبکه‌های اجتماعی معمول از شرایطی است که این پژوهش به آن پرداخته است. شرایط به کارگیری شبکه‌های اجتماعی به عنوان محل ذخیره و بازیابی اطلاعات ارسال شده، جهت کاهش هزینه مورد کاوش قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد با استفاده از روش‌هایی همچون افزایش چندین حساب کاربری و کاهش تعداد ارسال نمونه در ثانیه می‌توان از زیرساخت شبکه‌های اجتماعی موجود به عنوان زیرساخت پروژه‌های کلان اینترنت اشیاء بکار رفته باشد.

کلیدواژه‌ها: اینترنت اشیاء، شبکه اجتماعی، تشخیص واقعی، پیش‌بینی واقعی

۱- مقدمه

مورد بررسی قرار داده و به عنوان نمونه، مدت زمان میان ارسال نمونه‌ها که به آن نرخ اسکن گفته می‌شود و نتیجه‌ی آن بر پارامترهای دسترسی‌پذیری و دقیق سیستم تولیدشده مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد با استفاده از روش‌هایی همچون افزایش چندین حساب کاربری و کاهش تعداد ارسال نمونه در ثانیه می‌توان از زیرساخت شبکه‌های اجتماعی موجود به عنوان زیرساخت پروژه‌های کلان اینترنت اشیاء بهره بردن. این روش می‌تواند سبب کاهش هزینه این نوع از پروژه‌ها شده و عوامل منفی کیفی روش پیشنهادی را تاحدی قابل قبول و قابل سرویس‌دهی نگاه دارد.

شکل (۱): ساختار آموزش توزیع شده اتماتاتها بر اساس گرافی از

شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء [۱]

ازین رو می‌دانیم با افزایش و یا کاهش این مقدار، چه تأثیری بر میانگین دسترسی‌پذیری و دقیق سیستم لحاظ می‌گردد و درنتیجه‌ی آن می‌توانیم بینیم که با توجه به دقیق موردنیاز در اجرای این پروژه و هزینه موجود برای پیاده‌سازی آن، آیا استفاده از این روش پیشنهادی برای پروژه مذکور قابل قبول است یا خیر.

این پژوهش سعی بر این دارد که عوامل مؤثر بر بهینه‌سازی استفاده از شبکه‌های اجتماعی عمومی، به عنوان زیرساخت پروژه‌های اینترنت اشیاء را مورد کاوش دقیق قرار دهد. به عنوان مثال با استفاده از یک شبکه‌ی هزار اعضوی نسبت به شبکه‌ی پنج هزار اعضوی چه تأثیری در استفاده از این روش پیاده‌سازی پروژه اینترنت اشیاء دارد.

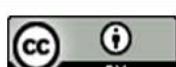
نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند دید کاملی نسبت به جنبه‌های گوناگون استفاده از این پژوهش برای استفاده در پروژه‌هایی با اندازه‌های مختلف و عوامل دیگر دخیل در انجام پروژه‌ها را به محققان و مهندسان پیشنهاد دهد.

ازین رو می‌توان پیش از انجام پروژه با استفاده از مدل طراحی شده و تحلیل‌های ارائه شده، نتایج حاصل از آن در صورت استفاده از این روش پیشنهادی را پیش از اجرای واقعی سنجید. همان‌گونه که در بخش پژوهش پیشین اشاره می‌گردد استفاده از روش پیشنهادی اینترنت اشیاء با استفاده از زیرساخت شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به کاهش هزینه نهایی سیستم منتج گردد.

ولی مشخص است که این کاهش هزینه می‌تواند تبعاتی نیز در پی داشته باشد. این پژوهش این تأثیرات را به صورت دقیق

* ریانمۀ نویسنده مسئول: meghdad.aynehband@srbiau.ac.ir

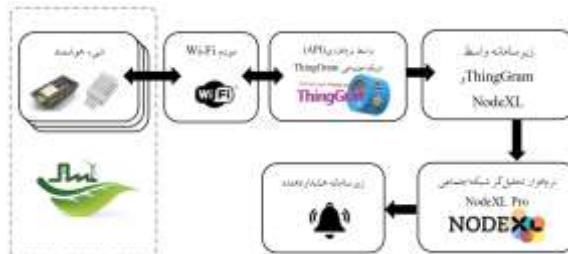
** این مقاله یک مقاله با دسترسی آزاد است که تحت شرایط و ضوابط مجوز Creative Commons Attribution (CC BY) توزیع شده است.

شبکه‌های اجتماعی جهت سیستمی که وقایع موردنظر را تشخیص دهد در مقالات دیگری مورد بررسی قرار گرفته است. ازین‌رو، در ادامه‌ی این قسمت مقالات مرتبط با این وقایع مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در تحقیقی که در سال ۲۰۲۱ از طریق آقای جواد پاشایی باریان و همکاران صورت پذیرفته است، یک الگوریتم مسیریابی بر مبنای شبکه اجتماعی اینترنت اشیاء برای کشف کیفیت سرویس از طریق سیستم توزیع شده اتومات‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. [۱]

همان‌گونه که در شکل (۱) مشاهده می‌گردد ساختار آموزش تولید شده اتومات‌ها بر اساس گرافی از شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء تولید شده است.

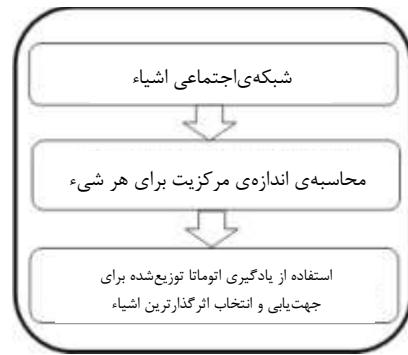
شکل (۳)- معماری پیشنهاد شده از طریق آینه‌بند و همکاران جهت تشخیص وقایع از طریق شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء [۲]

تحقیق صورت گرفته یک معیار مرکزیت جدید تعریف شده است که بر روی چندین مجموعه داده با سایر روش‌ها مورد بررسی قرار گرفته است و در برخی از روش‌ها برتری محسوسی را نیز از خود نشان داده است.

آلتزوری یک معماری مبتنی بر شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء پیشنهاد داده است که شامل اشیا، دروازه^۲ و نرمافزار سمت سرور است. لایه‌ی سرور شامل دوزیر لایه به نامهای لایه‌ی شبکه و لایه‌ی کاربرد^۳ است. لایه‌ی کاربرد شامل سه زیر لایه به نامهای لایه‌ی پایه^۴، لایه‌ی کامپوننت‌ها و لایه‌ی زیرساخت است. دروازه و معماری اشیاء هوشمند دارای زیر لایه‌های زیر است: لایه حسگر، لایه‌ی شکه و لایه‌ی کاربرد. این معماری یکی از اولین معماری‌های مهم در ترکیب اینترنت اشیاء و شبکه‌های اجتماعی است. [۳]

معماری‌های متعدد مطرح شده از طریق آلتزوری دستگاه‌های اجتماعی شده^۵ و هر چیز به عنوان سرویس^۶ را پشتیبانی می‌کند. [۶-۳] معماری‌های طراحی شده تاکنون می‌توانند نسبت به برخی

بخش بعدی در این تحقیق شبیه‌سازی محدودیت پذیرش درخواست در ساعت از طریق رابط برنامه‌نویسی کاربردی^۱ یک شبکه‌ی اجتماعی است. معمولاً شبکه‌های اجتماعی جهت جلوگیری از حملات DDoS که در یک‌زمان داده‌های بسیار زیادی جهت از دسترس خارج کردن سرور شبکه‌ی اجتماعی انجام می‌گردد از سرویس‌دهی به آن اجتناب می‌نماید، نسبت به هر حساب کاربری مقدار پذیرش محدودی در یک پنجه‌ی زمانی را تعریف می‌دارند.

شکل (۲): چارچوب پیشنهادی جهت انتخاب اشیائی با بیشترین تأثیرگذاری در شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء [۱]

به عنوان مثال نسخه‌ی اول رابط برنامه‌نویسی کاربردی اینستاگرام برای هر ساعت تنها پانصد درخواست از کاربر را مورد پذیرش قرار می‌دهد. سایر شبکه‌های اجتماعی نیز بنا بر سیاست‌های خود این محدودیت‌ها را به اشکال مختلف اعمال می‌دارند.

با توجه به اینکه پس از اتمام تعداد درخواست‌های مجاز ارسال شده در یک پنجه‌ی زمانی به سرور، سرور دیگر درخواست جدیدی را نمی‌پذیرد، در این بخش دسترس پذیری سیستم تحلیل‌گر، به داده‌های زمان حال امکان پذیر نیست که می‌تواند ضعف بزرگی برای این سیستم باشد. ولی از سوی دیگر، این نکته را نیز از باد نباید ببریم که این ضعف می‌تواند با کاهش هزینه‌ی بسیار زیادی که از طریق صرف‌جویی در هزینه‌ی خرید و نگهداری سرور صورت می‌گیرد، برای بسیاری از پروژه‌ها قابل اغماض شود و می‌تواند با اعمال برخی سیاست‌ها، همانند کاهش تعداد ارسال داده‌ها و نمونه‌برداری در شرایطی که این کار امکان‌پذیر باشد، بدون هزینه‌ی سرور این پروژه را حتی در مقیاس جهانی نیز پیاده‌سازی نمود.

۲- روش تحقیق

۲-۱- پیشینه‌ی تحقیق

استفاده از شبکه‌های اجتماعی جهت تشخیص وقایع و اتفاقات، در تحقیقات امروزه استفاده شده است. ارتباطات زیرساخت شبکه‌های اجتماعی جهت ذخیره‌سازی داده‌ها و استفاده از

²Gateway

³Application

⁴Base

⁵Socialized Devices

⁶Everything as a Service

^۱ Application Programming Interface (API)

یکی دیگر از چالش‌های تولیدشده که در مقالات پیشین به آن پرداخته شده است، مدیریت داده‌های حجمی است که از طریق حسگرها در بازه‌های زمانی طولانی تولید می‌گردد. به عنوان مثال صابری و همکاران در پژوهشی که در سال ۱۳۹۹ منتشر شد با استفاده از یک معماری عامل‌گرا توانستند کاوش معنایی را از داده‌های بزرگ‌مقیاس در محیط‌های توزیع شده به سرانجام برسانند. در این پژوهش که بر روی مجموعه‌داده‌ی بزرگ‌مقیاس از دامنه‌ی حوادث طبیعی و کلاس هستان‌شناسی زمین‌لرزه از پایگاه داده DBpedia انجام گرفته است، توانستند افزایشی در کیفیت قواعد معنای کاوش شده متناسب با نیاز کاربر نسبت به سایر چارچوب‌های مشابه را به دست بیاورند [۱۱].

یکی از زمینه‌های بسیار استفاده شده در این امر، تشخیص وقایع مبتنی بر پست‌های ارسالی در شبکه‌ی اجتماعی توییتر است. در تحقیقی که از طریق حسن و همکاران بر روی شبکه‌ی اجتماعی توئیتر انجام شده است، بیش از ۳۰۰ میلیون تؤیت در بازه‌های زمانی یکماهه جمع‌آوری شده است.

این تحقیق در ابتدا با اتصال به رابط برنامه‌نویسی کاربردی توئیتر داده‌های موردنتظر را دریافت می‌کند و وارد بخش پیش‌پردازش می‌شود، سپس داده‌های موردنتظر بر اساس فرمول پیشنهادی در آن مقاله، وقایع گوناگونی را استخراج می‌کنند. سپس وقایع کاندیدا، با ورود به یک سیستم رتبه‌بندی، بر اساس اولویت‌های موردنظر دسته‌بندی و وقایع مهم از آن استخراج می‌شوند. در گام بعد با ارسال وقایع به بخش خلاصه‌سازی وقایع، گزارش‌ها و خلاصه‌ی وقایع به کاربران ارائه می‌گردد. [۱۲] از این‌رو همان‌گونه که در این تحقیق مشاهده می‌شود، استفاده از شبکه‌های اجتماعی جهت تحقیقات روشی مرسوم است.

هر معماری برای آینده‌ی اینترنت اشیاء شبکه‌های اجتماعی می‌بایست شامل بازیگران، یک سیستم هوشمند، یک واسط تعامل برای بازیگران و زیرساخت جهان پیرامون (اینترنت) باشد. [۶] قوانین ذکر شده از ساختارهای پیشنهادی پیشین برای شبکه اجتماعی اینترنت اشیاء استنتاج شده‌اند [۶-۳] و [۱۷-۱۳].

۲-۲ روش پیشنهادی

در این شبیه‌ساز از الگوریتم آتش‌سوزی جنگل Drossel and Schwabl algorithm استفاده شده است. [۱۸] این الگوریتم برای شبیه‌سازی سامانه‌های دینامیکی بحرانی خودسازماندهی شونده^۶ استفاده می‌شود. آنماتای سلولی هسته اصلی این الگوریتم بوده که بر روی توری‌ای^۷ به اندازه d که شامل L سلول است اعمال

از ویژگی‌ها در دسته‌بندی‌های مشخص قرار گیرند. ویژگی‌های مطرح شده عبارت است از نقش، اشیاء اجتماعی شده و هر چیز به عنوان سرویس. پژوهش‌های برگسته در راستای شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء دارای دسته‌بندی‌های قابل توجه زیر است: وب‌سرویس معنایگرا^۱ [۱۰ و ۷۳]، تعالیم اجتماعی^۲ [۱۰ و ۹۱]، آگاه به مکان^۳، تحلیل‌گر گراف‌های شبکه‌های اجتماعی^۴ و مدیریت اعتماد^۵ است.

شکل (۴): بردهای سخت‌افزاری تولیدشده از طریق آینه‌بند و همکاران جهت به کارگیری در سیستم تشخیص وقایع مبتنی بر شبکه اجتماعی اینترنت اشیاء [۲]

در پژوهش دیگری نیز که از طریق آینه‌بند و همکاران در سال ۲۰۱۹ صورت گرفته است، یک معماری جدید بر مبنای شبکه‌ی اجتماعی اینترنت اشیاء معرفی شده است که این شبکه‌ی اجتماعی در تمامی لایه‌های موردنیاز طراحی و پیاده‌سازی شده است [۲].

با توجه به استفاده‌ی گسترده‌ی مردم از شبکه‌های اجتماعی در سرتاسر جهان، این زیرساخت با ارائه مدلی جهت تشخیص وقایع همانند تشخیص آتش‌سوزی جنگل می‌تواند به کار گرفته شود. مدل پیشنهادی هزینه‌ی کلی سیستم تشخیص اتفاق مبتنی بر اینترنت اشیاء را در مجموع کاهش داده است. در شکل (۴)، قطعات الکترونیک و بردهای تولیدشده نمایش داده شده‌اند.

تحقیق انجام شده، یک زیرساخت مبتنی بر وب بر مبنای اشیاء هوشمند پیاده‌سازی نموده است که داده‌های موردنیاز برای نرم‌افزارهای تحلیل‌گر شبکه‌ی اجتماعی از قبیل NodeXL فراهم می‌دارد.

معماری پیشنهاد شده در این مقاله توانسته با حذف سرور و استفاده از زیرساخت شبکه‌ی اجتماعی، هزینه‌ی ایجاد پروژه‌های تشخیص وقایع مبتنی بر اینترنت اشیاء را به شدت کاهش دهد.

^۱ Semantic web services

^۲ Social cognitions

^۳ Location-based awareness

^۴ Social net graph analysis

^۵ Trust management

^۶ Self-organized criticality dynamic systems

^۷ Grid

که شرایط آن را بررسی می‌کند. سپس یک بار این داده‌ها در حالتی بدون هیچ‌گونه محدودیتی به سرورهای اختصاصی پروژه اینترنت اشیاء ارسال می‌گردد شبیه‌سازی می‌شود و مقدار دقیق آن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

شکل (۶): تصویری از شبیه‌ساز توسعه‌یافته

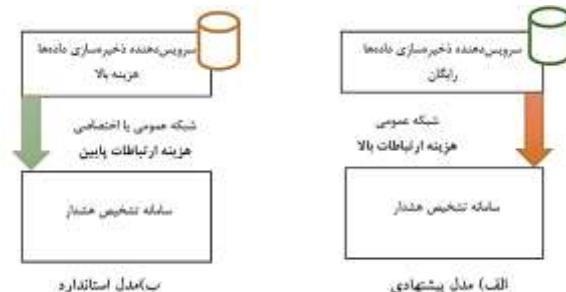
سپس محدودیت ارسال در شبکه‌ی اجتماعی به سیستم اعمال شده و پارامتر دسترسی‌پذیری آن و دقیق موردنیاز مورد محاسبه قرار می‌گیرد. در صورتی که امکان دسترسی به سرور وجود داشته باشد که بدین معنا است که هنوز به محدودیت ارسال داده در شبکه‌ی اجتماعی نرسیده‌ایم و مقدار یک و در صورت رسیدن به محدودیت مقدار صفر لحاظ می‌شود. سپس مجموعه این مقادیر با هم‌دیگر جمع شده و درصد دسترسی‌پذیری سیستم از آن طریق محاسبه می‌گردد.

جهت محاسبه دقیق سیستم نیز در صورتی که مقدار هشدار اعلام شده با مقدار واقعی برابر باشد مقدار یک و در غیر این صورت مقدار صفر لحاظ می‌گردد. اگر سیستم امکان ارسال هشدار را نداشته باشد و در حالت محدودیت ارسال قرار داشته باشد، آنگاه حالت بدون هشدار از طرف گیرنده برای آن مورد ثبت می‌گردد. در این پژوهش پارامترهای اساسی ایجاد یک سیستم اینترنت اشیاء از طریق شبیه‌سازی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۳-۲-معماری شبیه‌ساز

جهت بررسی شرایط پارامترهای پروژه موردنظر، یک نرم‌افزار شبیه‌ساز به این منظور به صورت کامل توسعه یافته است (شکل ۶). این نرم‌افزار که بر مبنای زبان برنامه‌نویسی سی‌شارپ توسعه یافته است، با استفاده از واسطه دسترسی به داده Linq2SQL به یک پایگاه داده SQL Server متصل شده و نتایج شبیه‌سازی را در آن ذخیره می‌کند.

می‌شود. این الگوریتم همچنین می‌تواند برای شبیه‌سازی مسائل مسری که همانند آتش گرفتن یک درخت و یا یک بیماری واگیردار از یک گره به گره همسایه منتقل می‌شود، نیز به کار رود.

شکل (۵): آنالیز هزینه‌ی پیاده‌سازی پروژه‌های اینترنت اشیاء از طریق آینه‌بند و همکاران [۲]

سلول‌ها در این شبیه‌سازی دارای حالت‌های مختلفی است. حالات اصلی در این سلول‌ها عبارت است از: حالات خالی بودن سلول، سلول حاوی درخت، سلول حاوی درختی که در حال سوختن است.

ابتداً کار هر سلول می‌تواند یک سلول خالی باشد. به عنوان مثال هر سلول را می‌توان بخشی از یک جنگل در نظر گرفت که این بخش از جنگل می‌تواند یک زمین خالی بوده یا یک درخت در آن روی داده باشد و درخت در حالت عادی باشد و یا یک سلولی است که در حال سوختن است.

مبتنی بر حالات مختلفی که یک سلول دارد، الگوریتم طبق فرمان‌های زیر بر روی آن سلول اعمال می‌شود:

۱- پس از سوختن یک سلول در مرحله بعد آن سلول به یک سلول خالی تبدیل می‌شود.

۲- هنگامی که یکی از همسایگان سلول جاری در وضعیت سوختن قرار گیرد، آنگاه در گام بعد سلول موردنظر در صورتی که یک سلول خالی نباشد و یک سلول دارای درخت باشد، حالت درخت به حالت درخت در حال سوختن تغییر حالت می‌دهد.

۳- اگر که یک سلول دارای درخت باشد و هیچ همسایه‌ی در حال سوختن نیز نداشته باشد، آنگاه ممکن است سلول خود به خود با احتمال p شروع به سوختن کند.

۴- اگر یک سلول دارای حالت خالی باشد و با پارامتری به عنوان نرخ رشد خطاب شود که با حرف f نمایش داده می‌شود، این احتمال وجود دارد که یک درخت در آن منطقه خالی رشد کند و از حالت خالی به حالت درخت تغییر حالت بدهد.

در این شبیه‌سازی، پس از ایجاد زیرساخت از طریق الگوریتم آتش‌سوزی جنگل، به هر سلول تعدادی حسگر متصل می‌گردد

در هر مرحله از شبیه‌سازی، یک پیام از طریق سنسورهای موجود، در این جدول ذخیره می‌گردد. این جدول مکان نصب سنسور، حالت وقوع یا عدم وقوع هشدار، هشدار تولید شده از طریق سیستم، جعلی بودن هشدار و شماره‌ی سنسور را ذخیره می‌کند. جدول (۱) نمونه‌ای از داده‌های تولید شده نمایش داده شده است. در گام بعدی، یک الگوریتم پیام‌های تولید شده را بررسی و بر اساس پارامترهای اصلی، مقادیر دسترسی‌پذیری و دقق را محاسبه می‌نماید. در جدول (۳)، نمونه‌ای از این مقادیر ملاحظه می‌شوند. در بخش بعدی این پژوهش، بر مبنای داده‌های ایجاد شده در این جدول، تأثیر پارامترهای مورد نیاز بر دقق و دسترسی‌پذیری سیستم مورد کاوش قرار می‌گیرد.

جدول (۲): تأثیر زمان میان دو ارسال بر دقق و دسترسی‌پذیری

میانگین دقق	میانگین دسترسی‌پذیری	مقدار پارامتر
۰/۰۱۵۶۵۴۴۵۴	۰/۰۱۷۳۲۶۱۶۷	۱۰
۰/۰۱۵۶۷۱۳۰۷	۰/۰۱۷۳۲۶۲	۲۰
۰/۰۱۵۶۶۴۸۵	۰/۰۱۷۳۲۶۲	۴۰
۰/۰۱۵۵۱۹۵۵۷	۰/۰۱۷۳۲۶۲	۸۰
۰/۰۱۵۵۵۷۱۶	۰/۰۱۷۳۲۶۲	۱۶۰
۰/۰۱۵۶۰۰۰۳۸	۰/۰۱۷۳۲۶۲	۳۲۰
۰/۰۱۵۵۲۳۴۹۸	۰/۰۱۷۳۴۸۱	۶۴۰
۰/۰۲۵۳۳۷۵۵۶	۰/۰۲۷۹۹۰۱	۱۲۸۰
۰/۰۳۴۷۰۴۱۸	۰/۰۳۷۰۹۱۱	۲۵۶۰
۰/۰۴۶۴۶۰۱۹۶	۰/۰۵۱۷۰۹۱	۵۱۲۰
۰/۰۴۶۶۲۸۵۷۳	۰/۰۵۱۶۶۴۳	۱۰۲۴۰
۰/۰۴۶۶۵۰۳۶۸	۰/۰۵۱۶۹۲	۲۰۴۸۰
۰/۰۴۶۵۰۴۷۸۲	۰/۰۵۱۶۶۴۳	۴۰۹۶۰

۳- نتایج و بحث

۳-۱- بررسی پارامترهای مؤثر بر عملکرد سیستم

در این بخش از مقاله، پس از انجام شبیه‌سازی‌های گوناگون با استفاده از پارامترهای مختلف و محاسبه‌ی پارامترهای دقق و دسترسی‌پذیری سیستم در هر مرحله، تأثیر پارامترهای ورودی بر نتایج خروجی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

در این آزمایش برای تمام سیستم از یک حساب کاربری شبکه‌ی اجتماعی استفاده شده است و در صورتی که برای هر گره از یک حساب کاربری استفاده شود، می‌تواند در افزایش دسترسی‌پذیری و دقق مؤثر باشد. در این شبیه‌سازی مقداری خطای حسگر نیز افزوده شده است که به صورت کلی میزان خطای سیستم را افزایش می‌دهد، اما تأثیر مستقیم پارامتر اختلاف زمانی میان دو ارسال، بر پارامترهای مذکور قابل مشاهده است.

جدول (۱): نمونه‌ای از پیام‌های تولید شده از طریق شبیه‌ساز

ردیف	نحوه	حشدار	بلی	بلی	۹۹	---
۸۷۱۴	-	.	.	بلی	بلی	۹۹
۸۷۱۵	-	.	.	بلی	بلی	۹۹
۸۷۱۶	-	.	.	خیر	خیر	۹۹
۸۷۱۷	-	.	.	خیر	خیر	۹۹
۸۷۱۸	-	.	.	خیر	خیر	۹۹
۸۷۱۹	۱۰۰	.	.	خیر	خیر	۱۰۰

نرم‌افزار شبیه‌سازی از طریق آخرین نسخه‌ی ارائه شده در زمان نگارش پژوهش، محیط مجتمع توسعه‌ی قدرتمند Visual Studio 2019 و SQL Server 2019 بر مبنای زبان برنامه‌نویسی C# توسعه یافته است. این شبیه‌ساز علاوه بر ذخیره یادهای داده‌ها در پایگاه داده امکان تولید فایل موردنیاز برای نرم‌افزارهای شبیه‌ساز شبکه‌های اجتماعی (قالب GraphML) را نیز فراهم می‌دارد.

این نرم‌افزار در ابتدا با دریافت پارامترهای کلی شبیه‌سازی یک مدل را ایجاد می‌کند. این پارامترها شامل نسبت پارامتر p به پارامتر p بوده که جهت ساخت مدل بر مبنای الگوریتم آتش سوزی جنگل به کار می‌رود. سپس بر اساس مقادیری که در قسمت اندازه‌ی شبکه وارد می‌شود، شبکه‌ی تولید شده به آن ابعاد با پارامتر نرخ p/f موردنظر بر اساس الگوریتم ایجاد می‌گردد.

در گام بعدی نیز میانگین زمان دو ارسال متوالی در شبکه، به سیستم اعلام می‌گردد. در نتیجه سیستم شروع به شبیه‌سازی می‌کند و برای هر سیکل شبیه‌سازی پارامترهای دقق و دسترسی‌پذیری را در دو حالت - بدون اعمال محدودیت دریافت داده در ساعت - با روش پیشنهاد شده که استفاده از شبکه اجتماعی به عنوان زیرساخت است مورد بررسی قرار می‌دهد. که این روش همان روش سنتی اینترنت اشیاء و نیازمند سرور اختصاصی است، از این رو باید به این نکته نیز توجه داشت که با توجه به اعمال نرخ خطای در سیستم، همانند واقعیت حتی در حالت استفاده از سرور اختصاصی نیز، دقق سیستم برابر ۱۰۰ درصد نخواهد بود.

می‌گیرد و کاربر نهایی هشدار موردنظر را دریافت نمی‌کند. در این حالت به دلیل اینکه که در واقعیت هشدار صورت گرفته است ولی در انتهای مسیر هشدار دریافت نشده است، یک بی‌دقیقی برای سیستم ثبت می‌گردد. پس می‌توان نتیجه گرفت که در صورت افزایش میزان دسترس‌پذیری سیستم، انتظار بر این است که میزان دقت نیز افزایش یابد.

۲-۳- بررسی تأثیر پارامتر زمان میان ارسال دو درخواست به سرور

نرخ اسکن، مدت زمان میان دو ارسال متولی داده به شبکه‌ی اجتماعی است. از این‌رو هر چه این مقدار کمتر باشد، میزان ارسال داده به شبکه‌ی اجتماعی بیشتر است و در پی آن، در مدت زمان کمتری به میزان محدودیت شبکه‌ی اجتماعی خواهیم رسید. شکل (۷) نشانگر تأثیر پارامتر مقدار اسکن بر دسترس‌پذیری و دقت سیستم است.

۳-۲- شبیه‌سازی خطای حسگر

در شبیه‌سازی انجام شده، خطای ۱۰ درصد به سیستم تزریق شده است. از آنجاکه سیستم وظیفه‌ی تشخیص حالت هشدار را بر عهده دارد، این خطایه این معنی است که به صورت متوسط از هر ۱۰ پیام اعلام هشدار، یک پیام دارای مقدار حقیقی نیست و مقدار آن مخالف مقدار واقعی است. از این‌رو، در مقدار پارامتر دقت، کاهش کلی را خواهیم داشت. زیرا پارامتر دقت مبتنی بر مقدار حقیقی شرایط و مقدار نهایی دریافت شده از طریق کاربر نهایی پس از ارسال داده به سرور و دریافت نتیجه از آن است.

شرایط دیگری که می‌تواند به ایجاد و افزایش خطای کاهش دقت سیستم لحاظ شود، شرایطی است که سیستم در حالت هشدار قرار دارد ولی به دلیل رسیدن به حد انتهای مقدار پذیرش درخواست، در یک بازه‌ی زمانی از طریق سرور، این هشدار به سرور ارسال نمی‌شود. به همین دلیل سرور به صورت پیش‌فرض حالت غیرهشدار را در نظر

جدول (۳): نمونه رکوردهای تولید شده دقت و دسترس‌پذیری بر اساس پارامترهای شبیه‌سازی

ردیف	سرور	دقت	دسترس پذیری	مقدار اسکن	دقت	دسترس پذیری				
۱	۵۰۰	۵	۱۰	۱۰	۵۰۰	۱۰	۵	۱۶۰	۰/۸۹۳۹۹۹۹۹۳۸	۰/۹۹۸۰۰۰۲۵۷۴۹۲
۲	۵۰۰	۵	۱۰	۱۰	۵۰۰	۱۰	۵	۳۲۰	۰/۸۹۹۹۹۹۹۷۶۱	۰/۹۹۸۰۰۰۲۵۷۴۹۲
۳	۵۰۰	۵	۱۰	۱۰	۵۰۰	۱۰	۵	۶۴۰	۰/۸۸۹۹۹۹۹۸۵۶۹	۰/۹۹۸۰۰۰۲۵۷۴۹۲
۴	۵۰۰	۵	۱۰	۱۰	۵۰۰	۱۰	۵	۱۲۸۰	۰/۹۰۷۹۹۹۹۹۲۳۷	۱

بهازی مقدار ۱۰۰ برای پارامتر محدودیت، نمودارهای دقت و دسترس‌پذیری مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

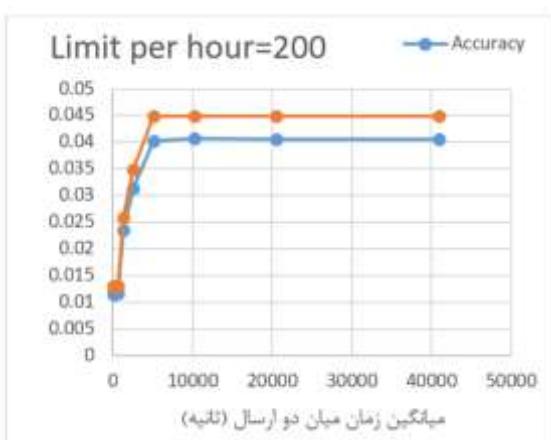
در نمودار دقت، پس از عبور از مقدار ۵۰۰۰ تقریباً مقدار دسترس‌پذیری و تأثیر پارامتر محدودیت بر داده‌ها از بین می‌رود و بهازی مقادیر بالاتر از آن تأثیر محسوسی بر نتایج ندارند. این مقدار برای اندازه‌های متفاوت شبکه‌ها تولید شده است.

برای نمودار دسترس‌پذیری سیستم نیز پس از مقدار ۵۰۰۰ روند ثابتی برای این پارامتر مشاهده می‌گردد. از این‌رو به نظر می‌آید در صورت استفاده از میانگین بیش از حد آستانه، سیستم دارای بازده مناسبی برای پیاده‌سازی و این تأثیر قابل چشم‌پوشی است.

پارامترهای محدودیت در ساعت اعمال شده در سیستم برابر با مقادیر ۱۰۰ و ۲۰۰ و ۵۰۰ درخواست در ساعت است. این مقادیر به صورت مساوی داده‌های آزمایش را تشکیل داده‌اند؛ بنابراین همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود، هنگامی که فاصله‌ی میان دو ارسال زیاد باشد.

میزان دقت و دسترس‌پذیری سیستم زیاد است به ترتیب ۴۶ و ۵۱ درصد و با کاهش فاصله‌ی زمانی میان دو ارسال این مقادیر به ۱۵ و ۱۷ درصد کاهش می‌یابند.

در این بخش از تحقیق، تأثیر فاصله‌ی زمانی میان دو ارسال بر دقت و دسترس‌پذیری سیستم، بهازی مقادیر مختلف پذیرش درخواست در ساعت از طریق سرور شبکه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. همان‌گونه که شکل (۸) مشاهده می‌گردد،

شکل (۹)- نمودار دقت - دسترس پذیری بر زمان میان ارسالها
(محدودیت ارسال ۲۰۰ درخواست در ساعت)

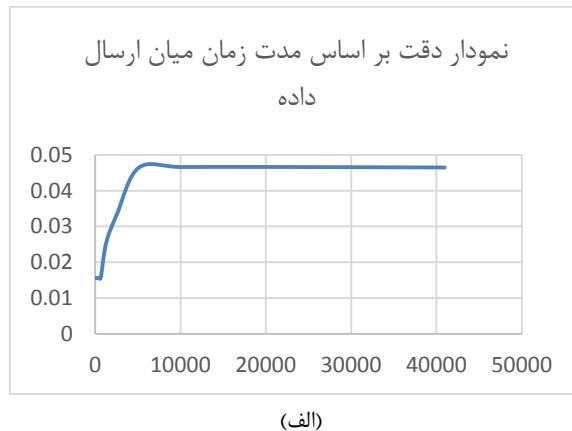

شکل (۱۰): نمودار دقت - دسترس پذیری بر زمان میان ارسالها
(محدودیت ارسال ۵۰۰ درخواست در ساعت)

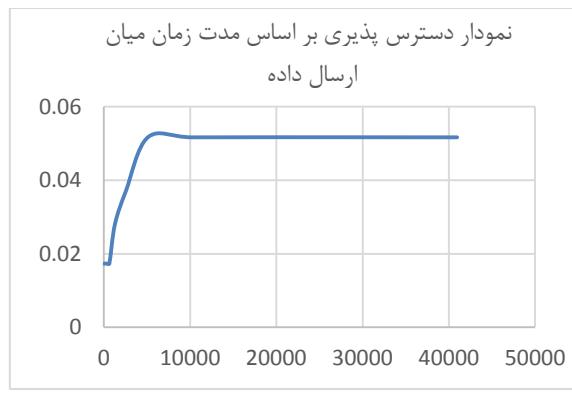
۳-۳- بررسی تأثیر پارامتر محدودیت پذیرش درخواست/ساعت از طریق شبکه‌ی اجتماعی

در شبیه‌سازی صورت گرفته در این پژوهش، پارامتر محدودیت پذیرش درخواست در ساعت از طریق شبکه‌ی اجتماعی به مقادیر ۱۰۰ و ۲۰۰ و ۵۰۰ درخواست در ساعت تقسیم شده است که نماینده‌ی شبکه‌های اجتماعی معروف در این زمینه است. تأثیر این پارامتر در میزان دسترس پذیری و دقت تأثیری مستقیم است که در جدول (۴) قابل مشاهده است.

این پارامتر هنگامی که سرور تنها ۱۰۰ درخواست در ساعت را پذیرش می‌کند، میانگین ۱/۵ درصد دسترسی پذیری و ۱/۴ درصد دقت سیستم را در پی خواهد داشت. با توجه به اینکه بازه‌ی نرخ اسکن متفاوتی برای شبیه‌سازی استفاده شده است که حجم بیشتر آن‌ها مقادیر بالا است به همین دلیل در مجموع میانگین دسترس پذیری و دقت سیستم زیر ۵ درصد است. اگر این روند را برای مقادیر کمتر تکرار کنیم، آنگاه میانگین دسترس پذیری و دقت افزایش خواهد یافت.

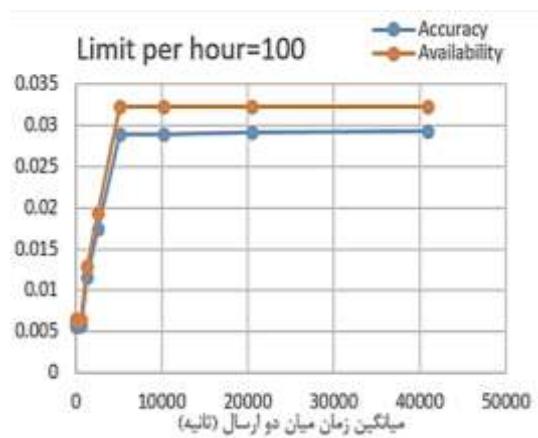

(الف)

(ب)

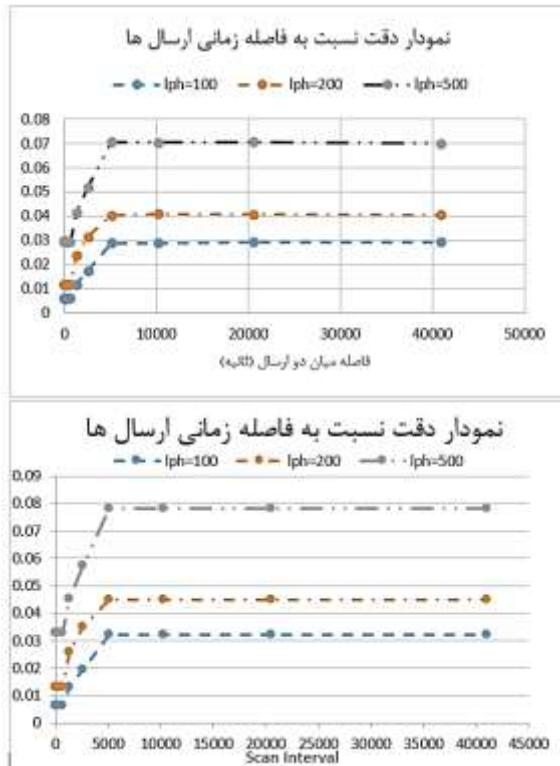
شکل (۷): نمودار زمان میان ارسال‌ها بر (الف) دقت (ب) دسترس پذیری البته این حد آستانه، مشخصات به ازای مقادیر مختلف ورودی به شبیه‌ساز متفاوت بوده، اما نشانگر رفتار مناسب در صورت استفاده از حد آستانه مطمئن برای سیستم است و تأثیر آن در صورت رعایت این شرط محدودیتی برای پروژه‌ها ایجاد نخواهد کرد. در شکل (۹) به ازای مقدار دویست و شکل (۱۰) نیز به ازای مقدار پانصد، برای مقادیر محدودیت، نمودارهای دقت و دسترس پذیری ارائه شده است.

شکل (۸): نمودار دقت - دسترس پذیری بر زمان میان ارسالها
(محدودیت ارسال ۱۰۰ درخواست در ساعت)

ارسال داده‌های پایش تصویری به کار گرفته می‌شود، این مدل ارسال داده و شبکه ارتباطی آن، به عنوان یک مدل ارتباطی قابل اعتماد در نظر گرفته می‌شود.

رکوردهای دارای فاصله زمانی میان دو ارسال بالا در این شبیه‌سازی به معنای ارسال داده‌های کم در یک پنجره‌ی زمانی است که برای مباحث پایش سامانه‌های غیرحساس مورد استفاده قرار می‌گیرد. سیستم غیرحساس در این مقوله، سامانه‌ای است که برای پایش آن‌ها نیاز به پایش^۲ لحظه‌ای نیست و می‌توان میان دو پایش با فاصله زمانی طولانی‌تر سیستم را مدیریت نمود.

شکل (۱۲): نمودار دقت/دسترس پذیری نسبت به فاصله زمانی ارسال‌ها و محدودیت درخواست

رکوردهای دارای نرخ اسکن پایین، رکوردهایی هستند که فاصله‌ی زمانی میان دو اسکن آن‌ها بسیار کم و بیشتر شبیه سامانه‌هایی با جریان^۳ پیوسته داده است. ازین‌رو همان‌گونه که انتظار می‌رود این سامانه‌ها تعداد داده ارسالی آن‌ها در یک پنجره‌ی زمانی زیاد است و سبب رسیدن به حد بالای محدودیت ارسال در ساعت می‌شود و سیستم سریع‌تر از دسترس خارج می‌گردد.

ازین‌رو برای رفع این مشکل راهکارهای متفاوتی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

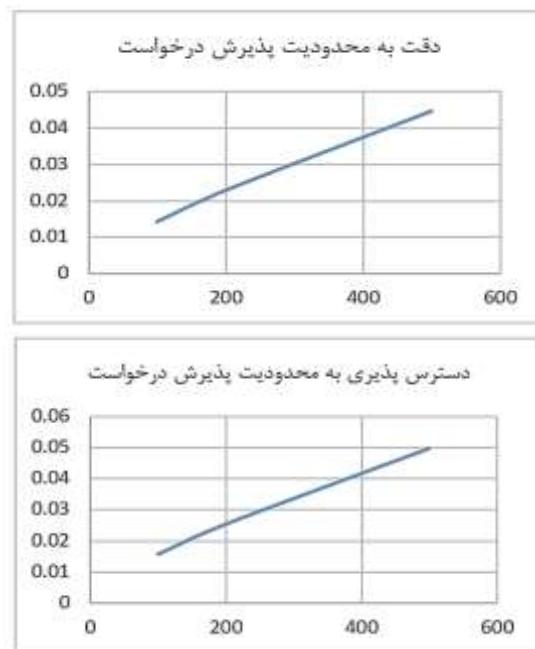
یکی از این راهکارها استفاده نکردن از تمام ظرفیت پنجره‌ی

همان‌گونه که مشاهده می‌گردد، با افزایش مقدار محدودیت میانگین دسترس پذیری و دقت حدود سه برابر بهبود می‌یابد. بررسی تأثیر محدودیت دریافت داده در ساعت مبتنى بر فاصله میان دو ارسال متوالی، برای محدودیت‌های ۱۰۰ و ۵۰۰ مقدار پارامترهای دقت و دسترس پذیری محاسبه شده است.

جدول (۴): تأثیر محدودیت پذیرش درخواست در ساعت

میانگین دقت	مقدار پارامتر
۰/۰۱۴۳۰۶۸۷	۱۰۰
۰/۰۲۲۹۳۱۸۲	۲۰۰
۰/۰۴۴۶۸۴۱۳	۵۰۰

پارامتر نرخ اسکن برای استفاده در این شبیه‌سازی مقداری متفاوت است که از مقدار ۱۰ شروع شده و تا ۴۰۹۶۰ ادامه پیداکرده است. این گستره‌ی نرخ‌های متفاوت شبیه‌سازی در بخش نرخ اسکن می‌تواند شاهدی بر استفاده از این روش در پروژه‌هایی با گستره‌ی متفاوت صورت پذیرد.

شکل (۱۱): دسترس پذیری و دقت به محدودیت درخواست در ساعت به عنوان مثال، نمونه‌برداری در شبکه‌های نصب شده بر روی مزارع کشاورزی با استفاده از استاندارد MQTT بر شبکه‌ی LoRa معمولاً^۴ به گونه‌ای تنظیم می‌گردد که درصد اشغال شبکه برای هر دستگاه^۱ هوشمند، حدود یک درصد باشد.

به عنوان مثالی دیگر، در مدلی که توسط یک سیستم با پهنای باند بالا و اتصال مستقیم میان فرستنده و گیرنده، جهت

² Monitoring Stream

³ Stream

¹ Device

پارامتر p که به معنای پر کردن خانه‌های خالی از طریق درخت است. در این بخش از پژوهش، به بررسی تأثیر این پارامتر بر مفهوم کلی سیستم پرداخته خواهد شد. هرچقدر پارامتر رشد بیشتر باشد به این مفهوم است که چگالی درخت در جنگل در سطح واحد افزایش خواهد یافت. پس با زیادشدن این پارامتر تعداد درختان بیشتری در جنگل وجود خواهد داشت.

این پارامتر را می‌توان به سامانه‌های دارای حسگر شبکه‌های اینترنت اشیاء نگاشت نمود. یعنی هنگامی که پارامتر رشد را افزایش دهیم بدین مفهوم است که تعداد زیبادی حسگر در شبکه اینترنت اشیاء وجود دارد. این حسگرها می‌توانند به یک نظارت‌کننده بر واقعه نگاشت شوند. به عنوان مثال تشخیص یک هشدار سامانه‌ای که از طریق یک حسگر مورد بررسی واقع می‌شود.

پارامتر f که به معنای احتمال آتش‌سوزی با وقوع اتفاق است نیز پارامتر دیگری است که مورد بررسی واقع خواهد شد. این پارامتر به معنای احتمال وقوع یک هشدار یا اتفاق در سیستم است. با افزایش پارامتر f ، احتمال به وقوع پیوستن اتفاق که منجر به ایجاد هشدار در سامانه می‌شود، افزایش می‌یابد.

همان‌گونه که مشخص است باید مقدار پارامتر p بسیار بیشتر از مقدار پارامتر f باشد. زیرا باید کاندیداهای وقوع هشدار وجود داشته باشند که بتوان هشدار را ایجاد نمود. ضمناً زمان شبیه‌سازی T_{smax} می‌بایست بسیار بیشتر از مقدار p باشد که احتمال ایجاد موقعیت و سپس وقوع حالت هشدار انجام گیرد. از این‌رو در فرمول ۱ نیز این شرایط نمایش داده شده است.

$$f \ll p \ll T_{\text{smax}} \quad (1)$$

همان‌گونه که صحبت شد افزایش پارامتر f/p ، بدین معنا است که نسبت به وقایع به جامعه‌ی هدف نسبت کوچکتری است. زیرا مقدار f که احتمال وقوع حادثه است در مخرج کسر قرار دارد و با افزایش احتمال وقوع حادثه نسبت به افزایش جمعیت این مقدار کوچکتر می‌شود. در شبیه‌سازی صورت گرفته مقدار f/p در دو حالت ۱۰۰ و ۲۵۰ مورد بررسی قرار گرفته است.

با توجه به توضیحات ارائه شده انتظار داریم که در حالتی که مقدار پارامتر بر روی ۱۰۰ باشد، تعداد هشدارها بیشتر و تأثیری بر دقت و دسترسی‌پذیری سیستم داشته باشیم. برای مقدار ۲۵۰، تعداد هشدارها کمتر است و درنتیجه سیستم باید دقت و

زمانی و ذخیره چند درصد از ظرفیت پنجره برای ارسال هشدارهای مهم و حیاتی سیستم است. به عنوان مثال هنگامی که ظرفیت ارسال داده ۵۰۰ عدد در ساعت است، می‌توان ۲۰ عدد از ظرفیت این محدودیت را نگهداری کرد و در صورت وقوع اتفاق اضطراری، تنها این نوع از هشدارها را به شبکه ارسال نمود. در نظر داشته باشید که این محدودیت‌ها به سبب استفاده از زیرساخت رایگان در بخش سرور و کاهش هزینه‌ی کلی سیستم قابل توجیه است.

راهکار دیگر افزایش ظرفیت محدودیت ارسال داده‌ها با استفاده از چندین حساب کاربری برای یک دستگاه است. هرچند این روش سبب افزایش پیچیدگی و هزینه‌ی پیاده‌سازی سیستم می‌گردد، اما اگر هزینه‌ی طراحی و توسعه آن نسبت به هزینه‌ی خرید و نگهداری سرور مقرون به صرفه باشد، بدیهی است که روش ارزش پیاده‌سازی را خواهد داشت.

جدول (۵): اندازه‌ی شبکه نسبت به دسترسی‌پذیری و دقت

پارامتر	مقدار پارامتر	دسترسی‌پذیری	میانگین دقت
۱۰۰*۱۰۰	۱۰۰	۰/۷۱۵۳۸۴۶۲۱	۰/۶۴۴۸۹۷۴
۱۰۰*۱۰۰	۱۰۰۰	۰/۰۱۳۰۷۸۹۷۴	۰/۰۱۱۷۸۹۷
۲۰۰*۲۰۰	۴۰۰۰	۰/۰۰۳۲۶۹۷۴۴	۰/۰۰۲۹۳۷۹
۳۰۰*۳۰۰	۹۰۰۰	۰/۰۰۱۴۵۳۲۱۹	۰/۰۰۱۳۰۷۹
۴۰۰*۴۰۰	۱۶۰۰۰	۰/۰۰۰۸۴۲۹۸۱	۰/۰۰۰۷۵۹۳
۵۰۰*۵۰۰	۲۵۰۰۰	۰/۰۰۰۴۸۵۳۵۴	۰/۰۰۰۴۳۷۶

۳-۴- تأثیر پارامترهای p, f

الگوریتم آتش‌سوزی جنگل در ریاضیات کاربردی الگوریتمی است که برای نمایش سامانه‌های دینامیک که دارای خودسازماندهی حیاتی است مورداستفاده قرار می‌گیرد. پارامترهای مؤثر در این الگوریتم پارامترهای p و f است. در این مدل هر خانه با یک درخت پر می‌شود. احتمال پر شدن یک سلول خالی با یک درخت، برابر با f است. در حالت عادی در صورت اینکه درخت موجود در خانه موردنظر وجود داشته باشد به دو حالت امکان آتش گرفتن آن وجود دارد. اول درخت خط آتش خواهد گرفت. این درخت آتش گرفته باشد، آن درخت خط آتش خواهد گرفت. در حالت دیگر در صورتی که درخت، حتی دارای هیچ همسایه‌های که در حالت آتش قرار دارند نباشد نیز با احتمال p به صورت خودجوش آتش خواهد گرفت.

از این‌رو تأثیر پارامتر p/f یکی از پارامترهای مهم در شبیه‌سازی مدل‌ها بر اساس الگوریتم آتش‌سوزی جنگل است.

پست‌های ناشی از وقوع هشدار و رسیدن به حد محدودیت پذیرش درخواست از سمت شبکه‌ی اجتماعی می‌گردد.

۴- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

۴-۱- پیشنهادهای آینده

با توجه به مسائل مطرح شده در بخش قبلی پژوهش، به صورت کلی می‌توان نتیجه گرفت که در صورتی که نیاز به کاهش هزینه‌ی پروژه و یا گسترش ابعاد پروژه‌ای با هزینه‌ی ثابت مدنظر باشد، درنتیجه می‌بایست راهکارهایی را جهت کاهش این هزینه پیشنهاد نمود. یکی از این راهکارها کاهش هزینه‌ی نگهداری اطلاعات در سرور است. روش پیشنهادی در این مقاله استفاده از زیرساخت شبکه‌های اجتماعی موجود جهت کاهش این هزینه است.

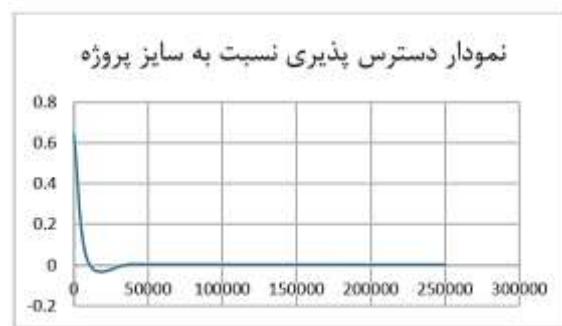
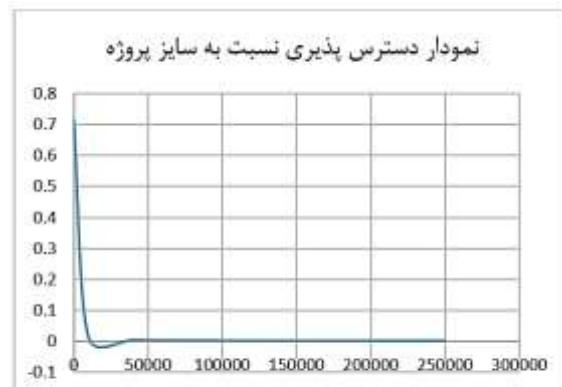
شکل (۱۴): نمودار دقت به اندازه پروژه بر اساس مقادیر مختلف p/f

ازین‌رو با توجه به تحلیل‌های ارائه شده، در صورتی که بتوان مبتنی بر محدودیت رابط برنامه‌نویسی کاربردی شبکه‌های اجتماعی، تنظیماتی را انجام داد، امکان استفاده از روش پیشنهادی جهت پیاده‌سازی پروژه‌های اینترنت اشیاء با زیرساخت شبکه‌های اجتماعی موجود در بسیاری از موارد قابل انجام است.

یکی از مهم‌ترین مواردی که می‌بایست در این تنظیمات موردنظر قرار گیرد در گام اول طبیعت پروژه است. اگر نسبت ورود گره‌ها^۱ به پروژه نسبت به وقوع اتفاقات کم باشد، همانند زمانی است که پارامتر f/p زیاد باشد. در این شرایط طراحی شبکه می‌بایست به گونه‌ای تنظیم گردد که تمرکز بر ارسال هشدارها و افزایش فاصله میان ارسال‌های غیرضروری برمبنای محدودیت پذیرش درخواست در ساعت رابط برنامه‌نویسی کاربردی شبکه‌های اجتماعی مناسب باشد، به راحتی می‌توان با استفاده از روش پیشنهادی هزینه‌ی کلی پروژه‌های اینترنت اشیاء را کاهش داد.

در صورت نیاز به استفاده در حالتی که شبکه به صورت مداوم داده‌ها را به شبکه‌ی اجتماعی ارسال می‌کند، استفاده از این روش می‌بایست به گونه‌ای باشد که کمترین مقدار رسیدن به حد بالای

دسترس پذیری بالاتری را از خود نمایش دهد.

شکل (۱۳): نمودار دسترس پذیری و دقت نسبت به اندازه پروژه

ولی برخلاف آنچه انتظار داریم، در شکل (۱۴) مشاهده می‌گردد که با تغییر p/f تغییر در حالت دقت و دسترس پذیری صورت نگرفته است. دلیل این بی‌تأثیری این است که تأثیر دقت و دسترس پذیری در این روش شبیه‌سازی شده، برای تمام حالات وقوع اتفاق و یا حتی عدم وقوع اتفاق در نرخ زمانی موردنظر داده‌ها را به سرور ارسال می‌کند و سپس سرور، با رسیدن به مقدار محدودیت پذیرش درخواست در ساعت، از پذیرش درخواست‌های جدید جلوگیری می‌نماید.

پس می‌توان نتیجه گرفت، وقوع یا عدم وقوع اتفاق تأثیری بر داده‌های ارسالی در ساعت نداشته و نمی‌تواند تأثیری در دسترس پذیری و دقت سیستم ایجاد نماید. پس ازین‌رو نتیجه می‌گیریم که در صورتی که ارسال تمام حالات حسگرها در بازه‌ی زمانی خاص به سمت سرور صورت گیرد، این پارامتر تأثیری در دقت و دسترس پذیری سیستم نخواهد داشت.

البته این نکته نیز واضح است که در صورت اینکه تنها داده‌ها را سیستم در حالت هشدار ارسال کند با توجه به اینکه با کاهش مقدار f/p که به معنای افزایش هشدارها است، (به دلیل وجود f در مخرج کسر) دقت پروژه نیز کاهش خواهد یافت؛ زیرا احتمال از دسترس خارج شدن سرور در زمانی که تعداد هشدارها زیاد باشد نسبت به زمانی که تعداد کمتری هشدار اتفاق بیفتد، سبب از دسترس خارج شدن امکان اتصال به سرور به دلیل افزایش

^۱ Nodes

هزینه‌ی موردنسبت به میزان دقت و دسترس پذیری موردنیاز که می‌توان از طریق الگوریتم‌های تکاملی به مقادیر مناسب نسبت به شرایط دست یافت.

۵- مراجع

- [1] J. Pashaei Barbin, S. Yousefi, and B. Masoumi, "Navigation in the social internet-of-things (SIoT) for discovering the influential service-providers using distributed learning automata," *J. Supercomput.*, pp. 1–28, Mar. 2021.
- [2] M. Aynehband, M. Hosseinzadeh, H. Zarabi, and S. Gorgin, "Accuracy and availability modeling of social networks for Internet of Things event detection applications," *Wirel. Networks*, vol. 25, no. 7, 2019.
- [3] L. Atzori, A. Iera, G. Morabito, and M. Nitti, "The social internet of things (SIoT) - When social networks meet the internet of things: Concept, architecture and network characterization," *Comput. Networks*, vol. 56, no. 16, pp. 3594–3608, 2012.
- [4] L. Atzori, A. Iera, and G. Morabito, "SIoT: Giving a Social Structure to the Internet of Things," *IEEE Commun. Lett.*, vol. 15, no. 11, pp. 1193–1195, Nov. 2011.
- [5] and G. M. L. Atzori, A. Iera, "Making things socialize in the Internet—Does it help our lives?," *Proc. ITU Kaleidosc. Fully Networked Human?—Innovations Futur. Networks Serv.*, pp. 1–8, 2011.
- [6] A. M. Ortiz, D. Hussein, S. Park, S. N. Han, and N. Crespi, "The Cluster Between Internet of Things and Social Networks: Review and Research Challenges," *IEEE Internet Things J.*, vol. 1, no. 3, pp. 206–215, Jun. 2014.
- [7] A. Pintus, D. Carboni, and A. Piras, "PARAIMPU: A platform for a social web of things," in *Proceedings of the 21st international conference companion on World Wide Web - WWW '12 Companion*, 2012, p. 401.
- [8] D. Guinard, M. Fischer, and V. Trifa, "Sharing using social networks in a composable Web of Things," in *2010 8th IEEE International Conference on Pervasive Computing and Communications Workshops (PERCOM Workshops)*, 2010, pp. 702–707.

محدودیت در ساعت را داشته باشد. این کار می‌تواند با افزایش حساب کاربری‌های مورداستفاده در شبکه، و افزایش میان ارسال‌های متوالی انجام گیرد.

اما در حالتی که تنها وقوع هشدارها به شبکه ارسال شوند، این روش بسیار مناسب خواهد بود زیرا تعداد داده‌های ارسالی در ساعت کاهش‌یافته و احتمال رسیدن به حد بالای محدودیت پذیرش درخواست در ساعت، در شبکه‌های اجتماعی به شدت کاهش می‌یابد.

به صورت کلی در یک جمله می‌توان گفت که با اعمال برخی از محدودیت‌ها که در بسیاری از پروژه‌ها تأثیر محسوسی بر روند عملکرد سرویس دهنده پروژه ندارند، با حذف هزینه‌ی سرور نگهداری داده‌ها و به کارگیری از شبکه‌های اجتماعی عمومی می‌توان این روش را پیاده‌سازی نمود و در هزینه‌های پروژه کاهش قابل ملاحظه‌ای اعمال نمود.

۴-۲- پیشنهادهای آینده

با توجه به اینکه این پیشنهاد و شبیه‌سازی ایجادشده در گام اول است، بنابراین می‌توان جهت بهبود کیفیت این پژوهش در بخش‌های گوناگونی پیشنهادهایی را ارائه داد.

جهت شبیه‌سازی زیرساخت موردنظر، می‌توان از سایر الگوریتم‌هایی که مدل سیستم را شبیه‌سازی می‌کنند استفاده نمود. روش مورداستفاده بستگی زیادی به رفتار جامعه‌ی هدف دارد. به عنوان مثال استفاده از روش‌های توزیع آماری همانند توزیع آماری دودویی و سایر روش‌های مرسوم در مدل‌سازی سامانه‌ها.

جهت استفاده از حسگرهای گوناگون می‌توان مدل خطاهای موجود را نسبت به مستندات موجود در سامانه‌های اتکاپذیر که می‌توانند به صورت آماری پیش‌بینی خرابی سیستم را مدل کنند مورداستفاده قرارداد. به عنوان نمونه می‌توان شبکه‌های موردنظر را بر اساس مدل مخفی مارکوف گسیته مدل‌سازی کرد و مورد تحلیل قرارداد. روش دیگری نیز که برای قابلیت اطمینان و خطای سیستم موردنبررسی قرار می‌گیرد استفاده از شبکه‌های پترن‌رنگ برای تحلیل روند اطمینان‌پذیری سیستم است.

در بخش استفاده از هوش مصنوعی جهت رسیدن به بهینه‌ترین مقدار برای پارامترهای ورودی سیستم نسبت به نتایج هزینه و دقت و دسترس پذیری سیستم است. همانند تعیین مقادیر فاصله میان دو ارسال، اندازه‌ی شبکه، محدودیت پذیرش درخواست در ساعت از طریق شبکه‌های اجتماعی و کاهش

- [15] C. Zhang, C. Cheng, and Y. Ji, "Architecture design for social web of things," in Proceedings of the 1st International Workshop on Context Discovery and Data Mining - ContextDD '12, 2012, p. 1.
- [16] A. Ciortea, O. Boissier, A. Zimmermann, and A. M. Florea, "Reconsidering the social web of things," in Proceedings of the 2013 ACM conference on Pervasive and ubiquitous computing adjunct publication - UbiComp '13 Adjunct, 2013, pp. 1535–1544.
- [17] M. Mohammadrezaei, "Detecting Fake Accounts on Social networks using Principal Components Analysis and Algorithm Kernel Density Estimation (A case study on the Twitter social network)," Electron. Cyber Def., 2021. (in persian)
- [18] C. L. Henley, "Statics of a 'self-organized' percolation model," Phys. Rev. Lett., vol. 71, no. 17, pp. 2741–2744, Oct. 1993.
- [19] J. Chaharlang, M. Mosleh, and S. R. Heikalabad, "Proposing a New and Comprehensive Method for Quantum Representation of Digital Audio Signals," J. Electron. Cyber Def., vol. 8, no. 4, pp. 139–152, 2021.
- [9] I. Lequerica, M. Longaron, and P. Ruiz, "Drive and share: efficient provisioning of social networks in vehicular scenarios," IEEE Commun. Mag., vol. 48, no. 11, pp. 90–97, Nov. 2010.
- [10] N. Mäkitalo et al., "Social devices: collaborative co-located interactions in a mobile cloud," in Proceedings of the 11th International Conference on Mobile and Ubiquitous Multimedia - MUM '12, 2012, p. 1.
- [11] H. Saberi, M. R. Kangavari, and M. R. H. Ahangar, "Providing an Agent-Based Architecture for Semantic Mining From Large-Scale Data in Distributed Environments," J. Electron. Cyber Def., vol. 8, no. 3, pp. 83–99, 2020. (in persian)
- [12] M. Hasan, M. A. Orgun, and R. Schwitter, "A survey on real-time event detection from the Twitter data stream," J. Inf. Sci., no. November 2015, p. 016555151769856, 2017.
- [13] M. Shahosseini and Aminoallah Mahabadi, "Concurrent Detection of Condense Anomalous Subgraphs in Large Social Networks," Electron. Cyber Def., vol. 9, no. 2, pp. 179–194, 2021.(in persian)
- [14] L. Atzori, D. Carboni, and A. Iera, "Smart things in the social loop: Paradigms, technologies, and potentials," Ad Hoc Networks, vol. 18, pp. 121–132, Jul. 2014.